

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Música e espazo sonoro
DISCIPLINA	Espazo sonoro
TITULACIÓN	Título Superior en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Dirección escénica e Dramaturxia
ITINERARIO	Dirección escénica e Dramaturxia
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	6
CARÁCTER	Obrigatorio
DEPARTAMENTO	Dirección escénica e Dramaturxia
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Xavier Castiñeira Blanco
DOCENTES	Nome e apelidos: Xavier Castiñeira Blanco Horario titorías: https://esadgalicia.com/curso-escolar/ Despacho: T13 Contacto: xacabla@edu.xunta.gal
DESCRICIÓN	Estudo dos principios musicais (ritmo, melodía, harmonía, etc.) e a súa aplicación na escenificación. Análise dos elementos sonoros aplicados na dramaturxia e na escenificación. Concepto de espazo sonoro.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Non se precisan coñecementos previos
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☐ Inglés ☐ Portugués ☐

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia

	disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE	
ED1	Concibir propostas escénicas que fundamentan o espectáculo, xerando e analizando conceptos, textos e imaxes e valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.
ED3	Planificar e conducir o proceso xeral de creación do espectáculo, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente
ED5	Investigar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire á metodoloxía de traballo como á renovación estética.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Coñecer o significado de espazo sonoro e valorar a súa importancia na globalidade da posta en escena.	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5
2. Saber recoñecer e clasificar os sons dun espazo sonoro con arranxo á súa tipoloxía, calidades, orixe, carácter, autoría, a tipoloxía das súas fontes sonoras nos que se manifestarán.	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5
3. Coñecer as formas de produción de espazos sonoros nas distintas estéticas teatrais.	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5
4. Dominar diferentes ferramentas para realizar unha análise sonora dun texto literario dramático.	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5
5. Saber analizar o deseño sonoro dunha creación escénica ou cinematográfica.	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5
6. Elaborar unha formulación sonotúrxica a partir duns propósitos escénicos narrativos determinados e unha idea dramatúrxica global dun espectáculo.	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5
7. Comprender as relacións que se establecen entre o director de escena, o deseñador de son e o técnico de son e como as formulacións escénicas do primeiro determinan a concreción do espazo sonoro e a comunicación entre os membros do equipo.	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5
8. Coñecer e entender o funcionamento dos elementos básicos que interveñen na gravación, transmisión e reprodución de sons.	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5
9. Coñecer as vías para a obtención as músicas e efectos de son necesarios para un deseño de son.	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5
10. Utilizar, a nivel básico, ferramentas informáticas habituais para a creación dos deseños de son.	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5
11. Saber realizar un deseño de espazo sonoro, desde a súa fase de concepción ata a de formalización escénica, aplicando os coñecementos técnicos necesarios con imaxinación e creatividade.	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Análise do son.	1.1 Tipoloxía 1.2 Calidades. 1.3 Orixe 1.4 A dramaturxia do son: 1.4.1 <i>Carácter dos sons e da música.</i> 1.4.2 <i>A música segundo os seus contidos.</i> 1.4.3 <i>Funcións da música e dos sons.</i>	10h.
2. O espazo sonoro e as estéticas escénicas.	2.1 Panorámica ata o século XX. 2.2 O espazo sonoro nalgunhas prácticas contemporáneas. Novas sonoridades: <i>sonoplastia</i> .	10h.
3. Relacións entre a música, os sons, a imaxe, a palabra.	3.1. Valor engadido, polo texto, pola música, polos sons. 3.2. Música e emocións.	10h.
4. O deseño do son.	4.1. A dramaturxia e o espazo sonoro.	30h.
TOTAL SESIÓNS		60h.

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	8	0	8
Exposición maxistral	0	0	0
Exposición práctico-teórica	10	0	10
Práctica individual	8	32	40
Práctica colectiva	8	20	28
Obradoiro	10	40	50
Seminarios	4	10	14
Actividades complementarias	4	8	12
Outros	5	0	10
Titorías individuais	3	0	0
Titorías de grupo	2	0	0
Actividades de avaliación. Probas	4	0	4
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	2	10	12
Actividades de avaliación. Revisión	2	0	2
TOTAL	60h.	120h.	180h.
PORCENTAXE	33%	66%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE	
Actividades	Descrición
Actividades introdutorias.	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Sesión maxistral.	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo alumado.

Resolución de problemas e/ou exercicios.	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O/a alumno/a debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Saídas de estudo/prácticas de campo.	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos non académicos exteriores
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma.	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Traballos de aula.	O alumnado desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do/da docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seguimento	Farase un seguimento personalizado integrado no traballo conxunto do grupo, facendo unha análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística do xeito máis adecuado. <i>Titoría presencial:</i> O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inquedanzas que xurdan en cada caso. <i>Titoría electrónica:</i> O alumnado pode manter contacto permanente co profesor a través do correo electrónico.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

O alumno deberá establecer unha comunicación previa co docente, mínimo seis semanas antes da data do exame, para aclarar e concretar a estrutura e as particularidades do seu exame.

8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Análise de espazos sonoros	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5	20%
Prácticas de creación sonora	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5	40%
Deseño e execución dun espazo sonoro (40%)	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5	40%

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Análise de espazos sonoros	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5	20%
Prácticas de creación sonora	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5	40%
Deseño e execución dun espazo sonoro (40%)	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5	40%

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Análise de espazos sonoros	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5	20%
Prácticas de creación sonora	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5	40%
Deseño e execución dun espazo sonoro (40%)	T1, T3, T8, T9, T15, X1, X3, X5, X6 ED1, ED2, ED3, ED5	40%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS
<p>REFERENCIAS BÁSICAS</p> <p>HORMIGÓN, J. A. (2002): La música y la puesta en escena, en: Trabajo dramático y puesta en escena, Volumen I, Madrid, ADE.</p> <p>LARRIBA, M. Á. (2003): Sonorización, Ñaque, Ciudad Real.</p> <p>IGLESIAS SIMÓN, P. (2002): Postproducción digital sonido por ordenador, Rama, Madrid.</p>
<p>REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS</p> <p>BEER, Anna (2016). Armonías y suaves cantos. Barcelona. Acantilado.</p> <p>CHION, M.(1999): El sonido,Barcelona, Paidós.</p> <p>CHION, M. (1993): La audiovisión,Barcelona, Paidós.</p> <p>LAVANDIER, Y. (1997): La dramaturgia, Ediciones Internacionales Universitarias, Madrid.</p> <p>RADIGALES, J./ POLO, M. (2008): La música en el cine, La estética de la música, UOC, Barcelona.</p> <p>ROSS, Álex. (2009). El ruido eterno. Barcelona. Seix Barral.</p>

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS
<p>Materiais para a docencia:</p> <p>Acceso a Internet e aula de espazo sonoro.</p> <p>Para obter unha cualificación global positiva, o/a estudante deberá aprobar (5 ou máis) cada unha das actividades de avaliación recollidas nesta guía.</p> <p>O alumnado que perda o dereito á avaliación continua será avaliado segundo o procedemento que se establece na programación didáctica anual.</p> <p>Os procedementos de atención á diversidade serán recollidos na programación didáctica anual.</p>